

Puppy- handboek

HAPPY DOG
All you feed is love

Waardevolle tips
voor de opvoeding
en voeding

Inhoud

Wij maken honden gelukkig, omdat ...	4
6x de beste verzorging	6
Inleiding – Er komt een puppy in huis	8
Relatie en opvoeding	12
Basisopvoeding van puppy's.....	16
Onderweg met de puppy's	20
Voeding – De hond is, wat hij eet	24
Voedingsplan voor puppy's	28
De hartvormige brokjes met gat.....	30
Uw hond ronduit gezond – gezondheidsmaatregelen	32
De hond is geen wolf	38

Wij maken honden gelukkig, omdat ...

... wij weten waar zij van houden.

Sinds 1965 produceert mijn familie nu al voor de 3^e generatie hondenvoer in het Beierse Wehringen. Samen met meer dan 200 medewerkers zorgen wij dagelijks voor de beste kwaliteit voor een gezonde voeding van onze lievelingen. Hier kunt op vertrouwen: Met Happy Dog geeft u de beste kwaliteit "Made in Germany". Het welzijn van uw dier gaat ons aan het hart.

Hiervoor sta ik met mijn naam.

Met de hartelijke groeten van Georg Müller

Eigenaar en directeur van Happy Dog

"... omdat wij elke hond de juiste voeding bieden."

REBEKKA SCHNEIDER,
DIERENARTS
SERVICETEAM
VAN HAPPY DOG

"... omdat wij geen kunstmatige ingrediënten gebruiken."

TOBI MARXMÜLLER,
HOOFD LOGISTIEK
BIJ HAPPY DOG

"... omdat ze gewoon bij ons horen."

HELGA MÜLLER SR.,
MEDEOPRICHTER
VAN HAPPY DOG

"... omdat onze ingrediënten vers en natuurlijk zijn."

JOHANN BREM,
AKKERBOUWER IN
WEHRINGEN

Happy Dog staat voor de beste kwaliteit “Made in Germany”.

Omdat diervoeding op vertrouwen aankomt –
nu belangrijker dan ooit.

6 x de beste verzorging. Dat beloven wij.

1. Happy Dog en Happy Cat Trockenfutter – geproduceerd in ons familiebedrijf – staan voor **beste kwaliteit** “Made in Germany”.
2. Bereid met **hoogwaardig vlees en ingewanden** van **vers geslachte dieren**.
3. Wij garanderen de beste verteerbaarheid
4. **Zonder synthetische kleur- en geurstoffen en conserveringsmiddelen.**
5. **Wij voeren geen dierproeven uit.**
6. Zonder extra suiker, zonder soja.

Regelmatig
gecontroleerd door
het onafhankelijke
levensmiddelen-
analyse instituut
IfU-LAT GmbH

Er komt een puppy in huis

Opvoeding en voeding – met hart en verstand

U bent ‘verliefd’! Dat is ook niet verwonderlijk: het is heel eenvoudig om verliefd te worden op een kleine hond die warm, zacht en wollig is en precies op schoot past. Eén blik in deze grote, vochtige kinderogen en het is met de zelfbeheersing gebeurd. Je wordt er gelukkig van om je leven met een hond te delen, die immers ‘de beste vriend van de mens’ is. Er is echter wel wat voor nodig om van je hond een vriend en betrouwbare metgezel te maken. Voordat je dit kleine, vriendelijk hondenkind mee naar huis neemt en daarmee in je leven toelaat – moet je jezelf veel vragen stellen en deze beantwoorden: Past deze hond met al zijn behoeften werkelijk in je leven – ook

wanneer hij eenmaal volwassen is. Hebt u er vooraf voor gezorgd wie er voor de hond zorgt wanneer u met vakantie bent? Hebt u echt het geduld, de gelegenheid en de tijd om een hond op te voeden, zijn taal te leren en met hem te spelen, ook wanneer u de rest van de dag eigenlijk niet meer uit uw luie stoel wilt komen omdat u uitgeput bent?

Wanneer de kleine hond er eenmaal is, zal uw leven er totaal anders uitzien. Het zal opwindender, kleurrijker, emotioneler, vrolijker en een poos ook inspannender voor u zijn. Wanneer u al kinderen hebt, dan bent u al een beetje voorbereid op datgene wat er nu komt: korte nachten, gehuil in de nachtelijke uren, de kleine blaas die voortdurend geleegd moet worden. Wanneer dit uw eerste uitstapje in de kinderwereld is – in dit geval de vierbenige – verbaas u dan niet: deze reis zal spannender en anders zijn dan alles wat u tot dusver hebt beleefd.

Wij zijn er zeer verheugd over dat u deze reis met Happy dog maakt!

Ons puppyhandboek wil u helpen om uw beslissing weloverwogen te nemen door u erop attent te maken wat het voor het gezin en uw leven betekent om een hond te hebben en u tips geven over de ontwikkeling, het voeren en het verzorgen van uw puppy. U zult veel geduld, inlevingsvermogen, humor en een goede wissel nodig hebben, u moet de hondentaal leren om het hondje te kunnen begrijpen en

ondersteunen wanneer hij bang is, niet meer kan of het gewoon niet meer weet omdat de mensenwereld heel anders is dan zijn visie op de dingen. Enig humoristisch zelfinzicht is op zijn plaats tijdens de opvoeding, het voeren en de verzorging, vooral wanneer u voor de vierde keer de trap op en neer gerend bent omdat het ernaar uitzag dat uw puppy eruit moest (en toen toch weer niet). Want daarom hebt u een hond genomen: voor meer geluk, warmte en vrolijkheid in huis. De gezondere gelaatskleur en gespierdere benen krijgt u er gratis bij. Voordat uw puppy bij u intrekt moet u de basisuitrusting voor het leven met uw hond al in huis hebben, zodat u op alles bent voorbereid.

Hieronder vindt u een boodschappenlijstje voor het allernoodzakelijkste:

☛ **Voer:** Informeer eerst naar het voer dat uw puppy tot dusver heeft gekregen en blijf in het begin bij dit merk. Na ongeveer 1 week kunt u dan geleidelijk in 10 tot 14 dagen, door het nieuwe voer door

het bekende voer te mengen, overstappen naar het voer van uw keuze (Happy Dog Mini Baby Junior, of Baby Original, Baby Lamb & Rice of Baby Grainfree). Maar nog niet meteen: het kleine verticeringssysteem is nog zeer kwetsbaar; het laatste wat u nu kunt gebruiken is een puppy met buikpijn of diarree doordat er te snel op ander voer is overgestapt!

- ☛ **Voer- en waterbak** van anti-slip, vaatwasmachinebestendig materiaal. Bovendien moet het bakje zwaar zijn (stevig) en zo stabiel dat de pup het niet kapot kan bijten.
- ☛ **Halsband.** Het beste zijn brede halsbanden (ca. 2 halswervels breed). Hij moet niet te strak zitten, maar de pup moet er ook niet uit kunnen glijpen. Ook een tuigje moet niet te strak en niet te los zijn.

☛ **Lijn.** Een lichte, dunne, maar voldoende stevige lijn van 1,5 tot 2 m. Daarnaast kunt u uw pup met een lange lijn van 5 - 8 m meer speelruimte geven en oefenen met roepen.

☛ **Label voor de halsband** met uw ingegraveerde telefoonnummers. Ook al wordt uw pup natuurlijk gechipt, u zult hem veel sneller terug krijgen, als hij een keer zou verdwalen, als hij uw telefoonnummer bij zich heeft. Er zijn ook kleine tasjes verkrijgbaar, die bevestigd kunnen worden aan de halsband. Die zijn voor puppy's vaak aangenamer te dragen dan de rinkelen-de metalen tags.

☛ **Hondenmand.** De hondenmand moet zacht, gezellig zijn en van een rand voorzien (voor de hond die zijn kin erop kan leggen en ertegen aan kan leunen) en bovendien wasbaar (!). U kunt het beste een hondenmand in elke kamer neerzetten waarin u langer verblijft (zoals de keuken, de werkkamer en de woonkamer), zodat uw hond altijd een plek heeft waar hij zich kan terugtrekken. Rieten mandjes worden vaak het slachtoffer van scherpe puppytandjes en zijn daarom niet verstandig – bovendien is er een risico op verwonding van de mond en het tandvlees.

☛ **Speelgoed.** Textielknuffels die knisperen, rubberen ballen en piepspeeltjes zijn altijd populair. Let erop dat het speelgoed van een goede kwaliteit is, zodat uw hond het niet kan verscheuren (en onderdelen inslikken die gevaarlijk voor hem kunnen zijn). Net als bij kinderen is één speeltje tegelijk absoluut voldoende – ook bij honden kan 'overprikkeling' optreden als het aanbod te groot is.

☛ **Kauwartikelen** van buffelhuid zijn niet alleen goed voor het masseren van de tanden en het tandvlees. Ze houden

de puppy ook bezig waar door hij de poten van uw meubelen en de franjes van uw kleed met rust laat.

☛ **Drollenzakjes** (het liefst van recyclebaarmateriaal, want gedurende een hondenleven werpt u heel wat plastic afval weg)

☛ **Tekentang**

☛ **Puppyshampoo.** Shampoo voor mensen is niet geschikt omdat de hondenhuid een heel andere pH-waarde heeft dan de mensenhuid.

☛ **Hondentandenborstel.** Om echt goed tegen tandsteen en de hieruit voortkomende ontstekingen op te treden is het nodig om de hondentanden te poetsen. Je kan een zachte, heel kleine kindertandenborstel of vingercondooms gebruiken om de tanden en het tandvlees zeer comfortabel schoon te wrijven.

☛ **Kam en borstel.** Voor kortharige honden is een rubberen hondenborstel met zachte noppen het effectiefst. Ruw-, stok- en langharige honden hebben een borstel met rechte pennen en een kam nodig om klitten te verwijderen ter voorkoming van vervilting. Het regelmatig borstelen is niet alleen goed voor de lichaamsverzorging – het vergroot ook het vertrouwen. Bovendien leert de pup ook stil te zitten.

☛ **Hondenbench.** Een hondenbench van hard plastic of een opvouwbare softbench, zodat uw puppy de eerste weken en maanden er 's nachts in kan slapen tot hij echt zindelijk is en hij u wekt wanneer hij naar buiten wil. De bench is bovendien bijzonder geschikt

om uw hond in de auto mee te nemen en biedt een veilige slaapplek tijdens het reizen of in een onbekende hotelkamer. De hondenbench moet een plek zijn waar de pup zich even kan terugtrekken.

☛ **Vlek- en geurverwijderaar.** Het kan wel eens gebeuren dat u pup in de eerste weken 'een ongelukje heeft'.

Maak uw woning een veilige plaats voor uw hond

Jonge honden zijn nieuwsgierig. Ze onderzoeken alles en nemen alles in hun kleine bek. Loop eens aandachtig door uw woning om alle voorwerpen te verwijderen die gevaarlijk zouden kunnen zijn voor uw puppy. Koop een afvallemmer met zwaaijendeksel of een pedaalemmer die uw hond noch omver kan gooien noch kan openen. U zult er verbaasd over staan dat er in uw mooie woning heel wat onverwachte gevaren op de loer liggen die u serieus moet nemen.

☛ **Werkkamer:** kabels, paperclips, lijm, scharen, spijkers, naalden, schroeven, inktpatronen

☛ **Keuken en badkamer:** Schoonmaakmiddelen, messen, scharen, vaatwas- en glansspoelmiddelen, tampons

☛ **Kinderkamer:** legostenen, mini-zwaarden, plastic dierfiguren, knuffels en poppen met glazen oogjes, kralen – de kinderkamer kan het beste worden afgeschermd tegen de hond door middel van een kinderhekje

☛ **Slaap- en woonkamer:** sigaretten/asbak, chocolade/bonbons, brandende kaarsen, nylon kousen

☛ **Tuin, kelder en garage:** Meststoffen, insecten-, ratten- en muizengif, slakkenkorrels, ratten- of muizenvallen, vishaken, visaas, anti-vriesmiddelen, trappen en tuinvijvers

☛ **Giftige kamerplanten:** Cycloam, amaryllis, primula, Japanse lelie, ridderspoor, christusdoorn . . . Vraag bij uw dierenarts na welke kamer- en tuinplanten gevaarlijk kunnen zijn voor uw pup.

☛ **Niet-verteerbare levensmiddelen:** chocolade, druiven en rozijnen, kauwgum, uien, knoflook

Opvoeding en Relatie

Tips voor de eerste weken met de hond

Zindelijkheid:

het draait allemaal om routine

Hoe kleiner de hond, hoe kleiner zijn blaas. De blaas van een puppy is heel klein. Om zijn plas op te houden, moet hij 'door oefenen' de controle krijgen over de sluitspieren van zijn blaas. Het heeft geen zin om hem te straffen wanneer hij in huis zijn behoefte doet. Het enige wat u bereikt is dat hij bang voor u wordt.

Het is echt uw taak om te herkennen of en wanneer uw hond naar buiten moet. U moet hem dan meteen naar buiten brengen, het liefst altijd naar de dezelfde plek zodat hij zijn geur herkent.

Een puppy van acht weken kan het in een wakkere toestand normaliter ongeveer 1 - 1,5 uur 'uithouden'. Wanneer hij drie maanden oud is, houdt hij het al 2 - 3 uur uit (behalve wanneer uw puppy rent en speelt, net wakker wordt of net heeft gegeten of gedronken). Zelfs volwassen honden moeten gemiddeld vier keer per dag hun behoefte doen.

Breng uw puppy altijd naar buiten wanneer

- ☛ hij net wakker is geworden
- ☛ hij net heeft gegeten en/of gedronken
- ☛ hij u vrolijk begroet
- ☛ hij net ergens heeft gespeeld en nu met duidelijke "zoeksignalen" ergens anders naar toe loopt
- ☛ hij in kleine cirkels ronddraait en de vloer aan het besnuffelen is
- ☛ hij net wild in het rond heeft gerend

Houd uw puppy altijd in de gaten zodat u direct kunt zien wanneer hij een plek zoekt voor zijn behoefte; til hem op en draag hem snel naar buiten zodat hij zijn behoefte op zijn vaste stekkie kan doen. Ga liever te vaak dan te weinig met hem naar buiten en verbindt zijn 'behoefte' aan een zinsnede als 'kom, we gaan je uitlaten', zodat hij later wanneer u een keer op reis bent en hij ongeconcentreerd of zenuwachtig is meteen weet wat u van hem wilt. Na enige tijd heeft de puppy begrepen dat uw huis geen toilet is en zal hij uit zichzelf naar de tuin- of voordeur lopen wanneer hij "moet".

Wanneer er in huis een keer een ongelukje gebeurt (en daarop kunt u gerust een keer rekenen), dan reinigt u de verontreinigde plek grondig met een enzymenreiniger uit de dierenpeciaalzaak om ervoor te zorgen dat er echt geen geurtjes achterblijven die de puppy op de gedachte kunnen brengen dat het een gezellig, warm en tochtvrij honden-toilet is.

Alleen blijven

Puppy's lopen hun baasje normaliter achterna, want een puppy die wordt verlaten overleeft het niet lang in de natuur. Wanneer u hem alleen laat, begint hij vreselijk luid te huilen omdat het naar zijn idee wel een vergissing moet zijn dat u hem alleen laat. Honden die te vroeg alleen worden gelaten krijgen zoveel stress te verwerken dat zij op meubels gaan kauwen, het behang van de muur scheuren en het hele huis verwoesten. Wanneer een hond voor de eerste keer zo'n gedrag vertoont is het heel moeilijk om de diepliggende angst weg te nemen en dit is een veelvoorkomende reden waarom honden later weer worden weggegeven.

Wanneer u het goed doet, d.w.z. De hond de gelegenheid geeft om zich eerst veilig te voelen voordat u hem alleen laat, dan leert elke hond dat zijn vertwijfeling helemaal niet nodig is en dat u snel weer terugkomt.

U moet de hond leren om alleen te blijven wanneer hij oud genoeg is, want alleen zo zal hij het alleen zijn rustig

ondergaan. Dat gebeurt gewoonlijk niet voor de 14^e of 15^e week. U begint als volgt. Geef hemeerst een bot om op te kauwen. Wanneer hij ontspannen begint te kauwen ga dan de ruimte uit en begin met de deur dicht in de badkamer te rommelen. Of in de keuken. Wanneer hij voor de deur huult, opent u de deur pas wanneer hij even stopt met jammeren. Ga zonder hem naar de brievenbus en geef hem geen aandacht wanneer u weer de deur binnenloopt: u was slechts een paar minuten weg! Zodra hij deze korte perioden van afwezigheid accepteert, dan verlengt u de periodes van afwezigheid een beetje. Geef hem vooraf een stuk voerspelgoed dat u bijvoorbeeld met hondenkoekjes of een beetje smeerkaas vult, zodat het niet zo vreselijk belangrijk is dat u weggaat. Sluip nooit stiekem het huis uit, maar neem altijd met dezelfde neutrale toon afscheid. Hoe vaker u oefent, hoe minder het alleen blijven hem iets uitmaakt. De wijdverbreide mening dat honden geen gevoel voor tijd hebben en urenlang alleen kunnen blijven wanneer zij ook een half uur aankunnen klopt overigens niet. Integendeel, honden weten ook heel precies wanneer de voertijden zijn, wanneer het kind normaliter uit school komt, enz. Hoe intensiever en geduldiger u oefent, hoe minder stress er met het alleen blijven verbonden is; voor allebei de partijen. Vertoont uw hond ondanks intensief oefenen symptomen van stress, dan moet u een competente hondentrainer aan boord nemen.

Puppycursussen

Honden weten niet 'vanaf hun geboorte' hoe zij zich tegenover andere honden moeten gedragen. Daarin lijken zij op de mens. Ook de mens weet namelijk niet uit zichzelf hoe hij zich tegenover andere kinderen, pubers, volwassenen en mensen uit vreemde landen moet gedragen. Net zoals wij leren ook honden omgangsvormen vooral door om te gaan met andere honden.

Uw puppy moet dus andere honden en puppy's leren kennen. Het liefst niet in de hondenweide in het park waar u geen controle heeft over het resultaat en de andere honden, maar wel, als het maar even kan, op de puppycursus. Puppy's spelen heel anders met elkaar dan zij met volwassen honden doen.

Omgekeerd gedragen ook de volwassen honden met puppy's zich meestal anders dan in de omgang met eveneens volwassen honden. Wanneer een puppy een andere puppy pijn doet, dan wijkt hij verontwaardigd terug of begint hij te krijsen, terwijl een volwassen hond veel van een puppy pikt en alleen maar opstaat en wegloopt.

Als jong ventje leer je zo niet om minder vlug te bijten. Maar een puppy die tijdens het spelen door een hond van dezelfde leeftijd wordt gebeten merkt heel snel hoe onaangenaam dat is en dat door te hard bijten het spel gewoonlijk tamelijk snel afgelopen is.

In een goede puppycursus leren puppy's met andere puppy's spelen en omgaan -ook met puppy's van andere rassen en van verschillende grootten. Die zien er niet alleen heel verschillend uit, maar verschillen ook van elkaar door de manier van spelen – windhonden spelen heel anders dan herdershonden en deze spelen weer heel anders dan mopshonden, die (terwijl ze enthousiast maar irritant snuiven en grommen) weer heel anders spelen dan spaniëls en teckels. De reden waarom honden goed met hun 'rasgenoten' kunnen omgaan is gelegen in het feit dat andere spaniëls of andere saluki's juist dat zijn wat zij als allereerste leerden kennen. De puppy die al vroeg 'vreemde talen' tijdens het spelen heeft geleerd, staat een leven vol plezier, wilde hondenspelletjes en maar heel weinig misverstanden te wachten.

Waarom u een goede cursus voor de socialisering van puppy's herkent

- ☛ Aan een goede puppycursus nemen alleen puppy's tot 16 weken deel. Daarna zijn ze namelijk jonge honden die heel andere behoeften en heel andere soorten 'kattenkwaad' in de zin hebben dan uw kleuter. Optimaal is zelfs een verdeling in twee leeftijdsgroepen: ca. 8 tot 12 weken en 13 tot 16 weken. Bij deze indeling is het mogelijk per hond te kijken waar hij het beste past.
- ☛ Het aantal deelnemende puppy's is liefst beperkt en afhankelijk van het terrein en het aantal trainers. Puppycursussen moeten door trainers worden geleid die bekend zijn met het gedrag van de verschillende rassen en zich bezig hebben gehouden met de zogeheten leertheorieën en de ontwikkeling van honden.
- ☛ Tijdens een goede puppycursus worden de puppy's niet zomaar op elkaar losgelaten. Hun spel wordt geleid en wanneer nodig afgebroken. De trainer moet het gedrag van de puppy's goed uitleggen aan de baasjes.
- ☛ Tijdens een goede puppycursus leert u van de trainer wat een goede timing is, om grenzen te stellen aan de puppy, wanneer het nodig is om in te grijpen of te herkennen wanneer de jonge hond geen zin meer heeft om te pelen.
- ☛ Tijdens een goede puppycursus worden er geen straffen uitgedeeld en natuurlijk ook geen wurgkettingen e.d. gebruikt. Er worden regelmatig pauzes ingelast omdat puppy's maar een hele

korte aandachtspanne hebben. Iedere hond reageert anders – let dus altijd op de signalen van uw hond. Wanneer hij begint andere honden te ontlopen, steeds probeert te gaan liggen of begint om zich heen te happen zodra andere puppy's dicht bij hem in de buurt komen, dan geeft u hem tijd om, uit de buurt van de andere honden, wat uit te rusten.

- ☛ Ballenbak, tunnel, puppybruggetje, wiebelplank en planken worden bij een goede hondenschool allemaal gebruikt. De puppy's leren tot dan toe onbekende geluiden kennen en worden geconfronteerd met nieuwe uitdagingen.

Basisopvoeding van puppy's

De eerste commando's en correcties

Een puppy maakt in de eerste twaalf tot achttien maanden van zijn leven een ongelofelijke ontwikkeling door waar wij mensen twee decennia voor nodig hebben: vanaf de geboorte via de vroege jeugd tot aan de pubertijd en de tijd dat ze geslachtsrijp zijn tot aan de volwassenheid. Het is belangrijk dat de mens zijn opvoeding, de manier waarop hij met de hond omgaat en zijn verwachtingen ten aanzien van de hond aanpast aan de verschillende ontwikkelingsstadia om een betrouwbare hond met een open persoonlijkheid te krijgen.

Basiskennis voor een succesvolle hondenopvoeding

Hoe men een hond goed opvoedt? Blijf vrolijk, oprecht, consequent en volstrekt helder!

De laatste tien jaar is de hondenopvoeding erg veranderd. Wij hebben vandaag de dag andere opvoedingsmogelijkheden dan druk, straf of zelfs slaan. We weten dat motivatie en plezier belangrijke factoren zijn voor het slagen van de hondenopvoeding. Hierbij zijn er individuele verschillen tussen de honden te zien. Veel honden werken heel graag samen met mensen en vinden alles geweldig wat hen wordt aangeboden. Dit geldt vooral de rassen die gefokt werden om nauw met de mens samen te werken of dergelijke rassen in hun genen dragen – zoals waakhonden, staande honden of veel van de gezelschapshonden. Andere daarentegen

hebben wat meer overtuiging nodig om te doen wat de mens van hen verlangt. Om ze in een goed humeur te houden zullen er geweldige beloningsstrategieën moeten worden bedacht. Weer andere – zoals veel Oriëntaalse windhondenrassen, terriërs of berghonden vinden het lastig om naar bevelen te luisteren omdat ze al eeuwen zelfstandig en in hun eentje moesten werken. In elk geval is het volgende een feit: Opvoeding is vooral een kwestie van het verkrijgen van gewoontes door gedrag te herhalen tot het steeds herhaalde gedrag een tweede natuur is geworden. Aan ongewenst gedrag moeten grenzen worden gesteld – door middel van een duidelijk 'nee' of 'laat dat!', een bepaald geluid of door het spel af te breken. Het heeft geen zin om te gaan schreeuwen. Dit zorgt alleen maar voor extra stress (honden horen veel beter dan mensen, u hoeft dus niet tegen ze te schreeuwen). Met bestraffen komt u niet verder, want straf werkt alleen wanneer de ontvanger kan begrijpen waarom hij wordt bestraft. Hij moet dus in elk geval enige notie hebben van ons waardesysteem om zijn gedrag te kunnen verbeteren. Dat is bij honden niet het geval. Alles wat ze doen, doen zij niet met een vooropgezet plan, doelbewust en zelfs niet om ons "eens terug te pakken". Een klein kind tekent het behang niet vol om ons te ergeren, maar omdat het gewoon een goed idee leek om dit te doen. Een hond kauwt geen gat in onze bank om ons te ergeren, maar wel omdat er niemand was die hem dit verbood, omdat hij geen kauwbot had en zijn tanden jeukten

of gewoon omdat hij zich verveelde. En wanneer hij ons geroep niet hoort, dan hebben wij gewoon verzuimd om hem een goed terugroepcommando bij te brengen. Dit is dan ook onze volgende taak – "Kom!", zonder afleiding oefenen tot hij het kan dromen en pas dan weer naar het hondenpark gaan.

Pubertijd

Zodra uw hond in de pubertijd komt kan het allemaal weer heel anders zijn. Het is heel goed mogelijk dat uw tiener u alleen nog met een lege blik aankijkt wanneer u 'zit' of 'kom' tegen hem zegt, hoewel hij dat tot dusver wonderbaarlijk goed begreep en deed. Het probleem is identiek aan het probleem bij menselijke pubers. De hormoonveranderingen in het puberbrein zorgen voor een compleet andere bedrading en het is logisch dat het brein niet 'normaal' kan functioneren. Maak u echter niet al te veel zorgen: wanneer u zich op de opvoeding blijft concentreren zal uw hond op enig moment weer net zo goed naar u luisteren als vroeger.

Levensreddende commando's

Welke commando's u uw hond ook wilt-bijbrengen: het belangrijkste commando is zonder enige twijfel 'Kom!'. Een hond die op commando terugkomt heeft meer vrijheid, mag meelopen zonder aangeliend te zijn en met andere honden spelen. Daarom moet u de tijd nemen om hem dit commando zorgvuldig aan te leren. Ga

met uw puppy naar een afgesloten terrein waar hij niet kan wegllopen en begin als volgt. Roep de naam van uw hond en koppel deze aan het 'Kom-naar-mij-toe'-woord dat u vanaf nu altijd gaat gebruiken, dus 'Fifi kom!' of 'Kom naar mij, Fifi', of 'Fifi, kom hier!'. Belangrijk is dat u dit ene woord blijft gebruiken. En dan rent u van hem weg. De puppy zal u vrolijk achterna rennen, want hij wil u in geen geval kwijtraken. Blijf gewoon staan, ga op uw hurken zitten en laat het kleintje naar u toekomen en geef hem een koekje als beloning. En vervolgens herhaalt u alles opnieuw. Oefen het commando 'kom' met uw puppy 20 - 30 keer per dag, ook thuis voordat u hem voert, voordat u met hem gaat spelen zodat het echt zijn 2e natuur wordt om naar u te luisteren.

Het wordt moeilijker wanneer u hem roept en er echt wat interessants voor zijn neus ligt. Een hond van pas vijf maanden oud kan dit niet omdat hij u in geval van twijfel helemaal niet hoort wanneer hij rennend aan het spelen is met een andere hond. Vervang uw commando in dat geval niet door een ander, maar haal hem in zulke gevallen gewoon op. Maar wanneer hij alleen in de tuin aan het rondsnuffelen is, dan roept u hem met een veelbelovende, vrolijke stem en geeft u hem een koekje zodra hij bij u is. Hoe moeilijker de situaties waarin u de jonge hond naar u toe roept, hoe geweldiger de beloning moet zijn die u hem biedt, want hij heeft echt wat beters 'achter zich gelaten' om naar u toe te komen.

Correcties

Het hoort bij de opvoeding om ongewenst gedrag te corrigeren. Iedereen mag zijn grenzen stellen. Elke moeder doet dit wanneer het haar iets teveel wordt, elk kind moet leren om grenzen te accepteren, elke goede relatie wordt beter wanneer men de grenzen van de ander ziet en respecteert.

Heel veel 'slecht gedrag' kan zonder veel ophef gewoon worden genegeerd: wanneer uw puppy probeert om tegen u op te springen, dan draait u snel de hond de rug toe. Pas wanneer hij (ook kort) alle vier zijn poten op de vloer heeft staan, buigt u zich voorover om hem te aaien of te begroeten. Wanneer u hem negeert, dan neemt u de reden weg van wat hij echt van u wilde: uw aandacht.

Wanneer hij op het punt staat om het konijn van uw gezin of uw gitaar aan te vreten, dan kunt u dit echt niet negeren. Hiervoor moet u een commando verzinnen dat ervoor zorgt dat de puppy zijn actie onderbreekt. 'Nee' is misschien niet het juiste woord omdat men dit woord de hele dag door in veel te veel situaties gebruikt, waardoor het woord voor de hond een 'uitgeholde frase' is. 'Laat dat!' is misschien een goed alternatief. U kunt natuurlijk ook een fantasiewoord kiezen dat u alleen gebruikt wanneer u wilt dat de hond iets achterwege moet laten.

Een op het juiste moment gebruikt 'Laat dat!' zorgt er in elk geval voor dat de puppy stopt met het slopen van uw schoenen. U hoeft niet eens uw stem te verheffen, maar hem alleen maar kordaat op zijn gedrag aan te spreken en het voorwerp dat hij met rust moet laten van

hem afpakken. Veel honden zijn echter iets hardhorender van aard wanneer het om 'Laat dat!' gaat – en dan mag u hem ook met uw vinger aanraken en streng 'Laat dat!' roepen – maar altijd in een rechtstreekse samenhang met de 'overtreding'. Ga niet 'in discussie' met de hond, maar maak een statement – wij kunnen veel van honden leren wanneer het om de juiste timing gaat.

Laat dat!

Leg een koekje in de palm van je hand en houd het de puppy voor. Wil hij het koekje pakken, dan sluit u snel uw hand en zegt u: 'Laat dat!' Na korte tijd opent u uw hand opnieuw en herhaalt u het spel. Meestal leren puppy's heel snel wat 'Laat dat!' betekent en ze zullen, wanneer u uw hand opent, spoedig opzij kijken en misschien hun neus likken (dit is een soort verontschuldiging die ook wel een kalmerend of appeasement signaal wordt genoemd). Wacht heel even en bied het koekje dan opnieuw aan met het commando 'pakken maar' (en vanaf nu zijn er alleen nog koekjes in combinatie met het commando 'pakken maar'). Als dit werkt, maakt u het moeilijker en legt u een koekje voor u op de grond. Let erop dat uw hond zich niet op het koekje stort, maar stel u zo op dat u in geval van twijfel uw voet erop kunt zetten. Herhaal deze oefening eerst thuis tot de hond het beheerst en uiteindelijk buiten waar afleiding is. De bedoeling is dat uw hond het koekje niet pakt totdat u het commando 'pakken maar!' heeft gegeven.

De juiste timing

Bij de opvoeding van honden draait alles om de juiste timing. Bij honden heeft men

2 - 3 seconden de tijd om gewenst gedrag te bevestigen of aan ongewenst gedrag een grens te stellen. Alles wat daarna gebeurt kan de hond niet meer met het eerder vertoonde gedrag in verband brengen. Ingeval van een beloning is het verder niet erg, de

hond zal blij zijn met het 'gratis koekje'. Wanneer u echter een grens wilt stellen, dan is het erg belangrijk dat de hond begrijpt wat u écht niet wilt – anders zal hij u onberekenbaar vinden.

Onderweg met de puppy's

Te voet of met de auto

Eis de eerste weken niet te veel van uw puppy. Hij mag nog geen grote wandelingen maken. Een flinke inspanning belast zijn botten en bewegingsapparaat nog te veel. Hanteer de volgende vuistregel. De puppy mag voor iedere levensweek één minuut echt lopen. Het is veel belangrijker om heerlijk te spelen op een grasveld of in de tuin. Daar heeft hij de mogelijkheid om af en toe te gaan zitten. Wanneer u met de hond aan de lijn loopt past u zich in het begin aan zijn tempo aan. Trek in geen geval aan de lijn, maar spreek hem aan (de riem is geen trekkoord, maar een

grens tot waar hij mag lopen en die moet voorkomen dat hij kwijt raakt). Wanneer hij in het begin gaat zitten, dan staat u dit toe. Hij moet immers de wereld om hem heen leren kennen. Wanneer u met uw puppy naar de binnenstad gaat, neem hem dan niet mee tijdens het winkelen, maar alleen om hem te laten wennen aan de verschillende indrukken die hij opdoet. Blijf met uw puppy aan de rand van de drukte, zodat hij niet door de overstelpende hoeveelheid benen (in het warenhuis of in de winkelstraat), indrukken en geurtjes wordt overweldigd. Wanneer het toch af

en toe nodig is voor hij vier á vijf maanden oud is, ga dan afzijdig van de drukte met hem op een bankje zitten om samen naar het totale straatbeeld te kijken. Geef uzelf en uw puppy de tijd. Zolang uw hond niet geïsoleerd en ver van de normale geluiden en andere mensen opgroeit, kunt u in de eerste zeven maanden de momenten kiezen om hem te laten wennen aan de bezoeken aan het winkelcentrum, het openbaar vervoer en de speelpleinen in de buurt.

Autorijden

Jonge honden moeten wennen aan het feit dat ze in de auto meerijden. Veel puppy's vinden het helemaal niet leuk. Ze zijn onrustig, trillen en het kan zelfs voorkomen dat ze moeten overgeven. Maak u echter niet al te veel zorgen: de meeste honden komen autoziekte te boven naarmate ze opgroeien, ze zijn dan ongeveer 9 maanden tot een jaar oud. Er zijn verschillende redenen voor autoziekte. Veel honden vinden bochten, maar ook voortdurend afremmen en optrekken heel onprettig. Rij geen auto met de puppy nadat u hem heeft gevoerd. Zet hem tijdens het autorijden het liefst in een bench waarin hij niet kan 'rondhuppelen' en van waaruit hij de voorbijflitsende bomen, huizen, enz. niet kan zien. Wanneer u een 'brakend kind' heeft, dan zet u hem in de geparkeerde auto en geeft u hem een paar koekjes. U kunt ook even met hem met een speeltje spelen in de achterbak zodat hij de auto

met vrolijke dingen verbindt en daarna laat u hem weer uitstappen. Maak heel veel korte ritten – slechts één keer een blokje om – zodat de puppy geen last kan krijgen van autoziekte. Op die manier zal hij autoritten niet per se als een onaangename gebeurtenis in zijn geheugen opslaan waardoor hij al bij de geur van de auto last van autoziekte krijgt. Zorg ervoor dat er na het autorijden altijd iets leuks is – een wandeling door het bos, een wandeling door de modder, een andere hond om mee te spelen, zodat hij ondanks alles blij is. Wanneer u een lange rit met uw puppy voor de boeg hebt, dan moet u hem, in overleg met uw dierenarts, een middeltje tegen reisziekte geven, want anders is de rit voor alle reizigers een vreselijke ervaring die men niet snel vergeet.

**Puppy's vindt iedereen lief.
Maar lief vinden alleen
is niet voldoende.
Puppy's hebben voer
nodig dat bij ze past.
Voer voor de babyleeftijd en
een voer voor de "pubers".**

REBEKKA SCHNEIDER,
DIERENARTS BIJ HET HAPPY DOG
SERVICE CENTER

De hond is, wat hij eet

Hondenvoeding – gebaseerd op de natuur

Of het nu om vlees, vis of gevogelte gaat – voor onze recepturen gebruiken wij de biologische veelzijdigheid aan dierlijke eiwitten. Het bijzondere hieraan: de zorgvuldig samengestelde veelzijdigheid van 100% natuurlijke ingrediënten. Wij geven de voorkeur aan grondstoffen van landbouwers uit de regio en staan zo persoonlijk garant voor de betrouwbare herkomst van onze voedingsbestanddelen.

In onze producten worden alleen hoogwaardige proteïnen gebruikt en gecombineerd met de waardevolle eigenschappen van kruiden.

Het resultaat is een bijzonder evenwichtige voeding, rijk aan hoogwaardige proteïnen en aminozuren. Happy Dog biedt precies de voeding die uw hond nodig heeft. Voor elke grootte, voor elke behoefte, voor elke leeftijd – van puppy tot senior.

Waarom een 2-fase-concept?

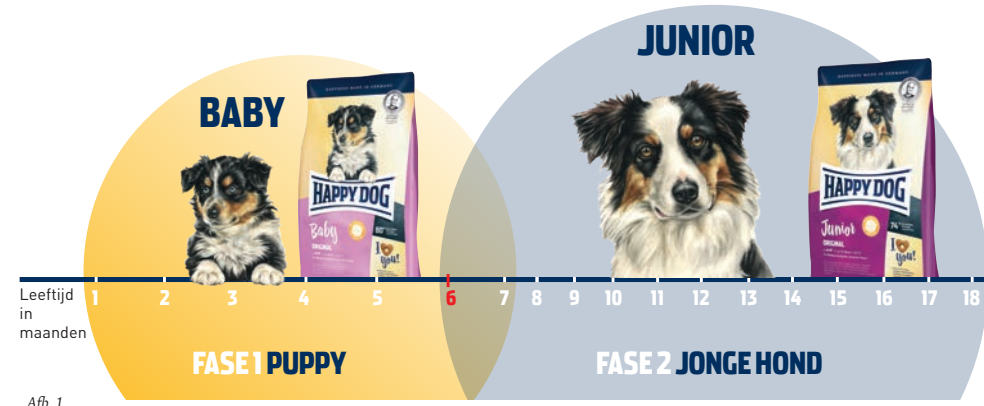
De proteïne- en energiebehoefte van puppy's van verschillende grootte is verschillend tijdens de puppy- en jonge hondfase. Happy Dog biedt puppy's (fase 1) de volgende 3 smaken: Baby Original, Baby Lamm & Reis, Baby Grainfree. Vanaf de 4e tot 6e maand wordt de pup een jonge hond. U kunt zich daarbij richten op het wisselen van de tanden. Gedurende deze periode gaat u geleidelijk over naar een passend junior-product (fase 2): Junior Original, Junior Lam & Rijst, Junior Grainfree.

Het puppy- en juniorvoer is afgestemd op de behoeften van jonge honden in de groei. Dat betekent:

- ☛ optimaal calcium-/fosforgehalte
- ☛ geen gebruik van plantaardige, vervangende eiwitten (zoals soja)
- ☛ droogvoer van de beste grondstoffen, dierlijke eiwitten, met herkomstgarantie een zinvolle combinatie van alle essentiële stoffen (mineralen, sporenelemente en vitaminen)

Hoofdgroefase van een pup

De behoefte aan energie en voedingsstoffen is afhankelijk van de levensmaand, het actuele lichaamsgewicht van de pup en het verwachte eindgewicht. U zult er binnenkort zelf verstand van staan wat voor sprongen uw pup maakt in de hoofdgroefase van de derde tot zevende levensmaand! Een aangepaste voedingstoever van energie, mineralen en vitaminen, zoals wordt gegarandeerd door het Happy Dog 2-fase-concept, kan groeistoornissen zoals bijvoorbeeld heup- en elleboogaandoeningen, beschadiging van het kraakbeen in de gewrichten of beenvliesontsteking voorkomen. Een vaak voorkomend probleem bij het voeren van pups en jonge honden is het gehalte aan calcium en fosfor, resp. de calcium-fosfor-verhouding. Zowel teveel als te weinig heeft een schadelijke invloed op de ontwikkeling van de botten en leidt tot skeletaandoeningen. Daarom moet u ook bij een totaalvoer als ons puppyvoer nooit extra mineraalsupplementen als puppykalk, kapot gewre-

Afb. 1

ven eierschalen of iets dergelijks geven, want teveel is hier net zo schadelijk als te weinig!

Overgaan naar volwassen voer

Wanneer de groeifase voorbij is, krijgt de jonge hond voer voor volwassen honden. Het tijdstip is van de grootte van de betreffende hond afhankelijk:

- ☛ Bij kleine rassen (tot 10 kg) stapt men ongeveer vanaf 9 - 12 maanden op een geschikt “voer voor volwassenen” over.
- ☛ Bij middelgrote rassen (11 - 25 kg) vindt de overstap plaats vanaf 12 - 15 maanden.
- ☛ Bij reuzerassen (vanaf ca. 45 kg eindgewicht) is de groei vaak pas op een leeftijd van ca. 15 - 18 maanden afgelopen. Zij moeten dan overstappen naar een “volwassenvoer”.

Het vervolvoer wordt hierbij geselecteerd op basis van het ras, het metabolisme van en de prestaties die de hond levert (bijvoorbeeld Adult Mini voor volgroeide honden tot 10 kg met een normale energiebehoefte, Adult Medium voor volgroeide honden van 11 - 25 kg met een normale energiebehoefte, Adult Maxi voor volgroeide honden vanaf 26 kg met een normale energiebehoefte). Voor honden met voedselintoleranties bieden de Happy Dog Supreme smaken Africa, Neuseeland en Karibik met slechts een licht verteerbare bron van proteïne de beste verdraagzaamheid.

Te vroeg overstappen schaadt de gezondheid!

Volwassenvoer heeft voor puppy's niet voldoende energie en voedingsstoffen en voldoet daarom niet aan hun behoeften. Daarbij gaat het vooral om de mineralen, calcium en fosfor. Als gevolg kunnen ontwikkelingsstoornissen van het skelet optreden.

Overigens: Wist u dat onderzoeken hebben aangetoond dat zwaarlijvigheid in het eerste levensjaar en een te vleesrijke, dus eiwithoudende voeding ook duidelijke risicofactoren vormen voor het ontstaan van melkkliertumoren bij teefjes?! Hier moet dus een aanzienlijk betere preventie worden betracht dan door een castratie voor de puberteit of de eerste loopsheid.

Optimale gewichtsontwikkeling

Let er dus absoluut op dat uw pup geen erge honger lijdt, maar ook niet wordt gevoerd tot een stevige hond – in beide gevallen doet u hem voor zijn verdere leven geen plezier! Een te snelle groei is, vooral bij honden van grote rassen niet gewenst. De eindgrootte van een hond is toch al genetisch vastgelegd, daarop hebt u geen invloed, maar wel op de groeisnelheid –

en daarbij helpt ons 2-fase-concept u. Doel van de voeding van pups en jonge honden moet dus een optimale gewichtsontwikkeling zijn. Informatie over de groeisnelheid biedt de groeicurve (zie Afb. 2).

Hoe vaak wordt de puppy gevoerd?

Regelmatische voedertijden

Voer de puppy drie á vier keer per dag op vaste tijdstippen. Zo kan het verteringsstelsel zich op het voer instellen – en wordt de zindelijkheidstraining veel gemakkelijker. Na 20 á 30 minuten moet de voerbak worden weggehaald zodat de puppy leert om zijn rantsoen meteen op te eten – vooral in de zomer kan het voer

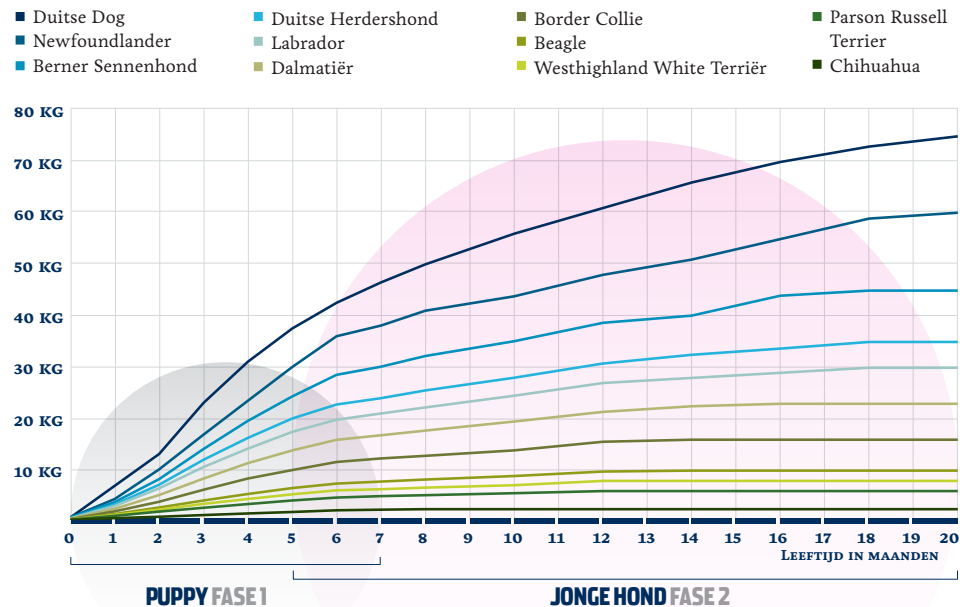
in de bak snel bederven. Bovendien merkt u veel sneller wanneer uw hond minder eetlust heeft dan normaal.

Een pup moet meerdere keren per dag kleine maaltijden krijgen.

- ☛ **Tot de leeftijd van 4 maanden:**
4 maaltijden/dag
- ☛ **Tot de leeftijd van 6 maanden:**
3 maaltijden/dag
- ☛ **Vanaf een half jaar:**
minstens 2 maaltijden/dag

Voeren, wat en hoeveel?

De hoeveelheid voer en de manier van voeren hangen af van het ras, het te verwachten eindgewicht, de beweging en het individu af. Ook bij honden zijn er goede en slechte spijsverteringen. Bij grote rassen kan een te hoge energietoevoer in de groeifase resulteren in ernstige skeletschade doordat de groei ongunstig snel verloopt en de ontwikkeling van de botten de groei niet kan bijhouden. Geef uw pup/jonge hond een hoogwaardige en bij hem passende voeding – alleen dan kunt u er zeker van zijn dat uw lieveling alles krijgt wat hij nodig heeft.

Afb. 2

Tot einde van de 1^e maand:
Moedermelk;
zodat de teef minder belast wordt:
Baby Milk Probiotic 30/30

Geboorte

Maanden

Vanaf de 1^e maand:
Extra voer aanbieden:
Mini Baby & Junior,
Baby Original, Baby Grainfree,
Baby Lamb & Rice of
Giant Baby Lamb & Rice
geweeekt in water als fijne pap;
evt. om de teef minder te belasten:
Baby Milk Probiotic 30/30

Tip: langzaam overgaan naar ander voer
(4 - 6 kleine porties/dag),
extra water klaar zetten.

Vanaf de 4^e week: **FASE 1**
Einde zoogtijd van de puppy's.
Hoeveelheid voer langzaam naar
normale behoefte verhogen.

Puppy Fase 1 (Baby)

Vanaf 8 weken:
Na afgeven van puppy's:
Weer het gewone
puppyvoer voeren

Tip: Brokken kunnen deels
al droog worden gevoerd.

Belangrijk: De hond moet altijd
water kunnen drinken.

Voedingsschema Pups

Happy Dog Supreme – naar het voorbeeld uit de natuur

Belangrijk: In de eerste dagen na het afscheid van broers, zussen, moeder en de bekende omgeving moet er nooit worden overgegaan op ander voer, omdat het dier stress ervaart en er problemen kunnen ontstaan bij de opname en vertering van voer. Houden de verteringsstoornissen (bijvoorbeeld diarree) langer dan één dag aan, dan is een bezoek aan de dierenarts absoluut noodzakelijk!

Belangrijk: De hoeveelheid voer moet steeds aan het
lichaamsgewicht (het ideale gewicht) van de jonge hond
worden aangepast (zie direct op de achterkant van de
productverpakking).

Jonge hond Fase 2 (Junior)

Ca. vanaf de 5e - 6^e maand:
(na de tandwisseling)

FASE 2

Voer voor jonge honden:

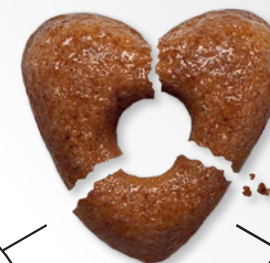
- voor middelgrote en grote rassen: **Junior Original, Junior Grainfree, Junior Lamb & Rice en Giant Junior Lamb & Rice**
- voor kleine rassen met een eindgewicht van minder dan 10 kg
Mini Baby & Junior

Belangrijk: een geleidelijke
introduktie van ander voer
na 7 - 10 dagen voorkomt
verteringsstoornissen (meng de
opvolgvoeding in stappen van
telkens 10% meer met het tot
dan aangeboden voer).

Happy Dog
heeft de
eerste & enige
hartjesbrokken
met gat

**Makkelijk
te kauwen:**
Door het gat in het
brokje breekt het
makkelijker

**Grotere
oppervlakte dan
normale brokjes:**
daardoor zijn
ze makkelijker
te verteren

Liefde in ♥-vorm

Puppyliefde gaat door de maag – met de nieuwe
Happy Dog brokjesvorm, het hart met gat.

Makkelijk te kauwen, makkelijk te verteren.

Omdat onze Happy Dog puppyvoeding de
hoogste kwaliteit combineert met de grootste
zorg: de beste voedingsstoffen voor gezonde
puppy- en jonge hondenvoeding

ORIGINAL

GRAINFREE

LAMB & RICE

Happy Dog Young nu met **drie nieuwe, lekkere** smaken
en tot **89% dierlijke proteïne**

Helemaal gezond

Vaccinaties

Vaccinaties zijn de belangrijkste methode om infectieziekten te voorkomen. De noodzaak voor inentingen is onbetwist – de gezondheid en het prestatievermogen worden bevorderd, de verspreiding van infectieziekten wordt verhinderd.

Bovendien is het vaccinatieprogramma een belangrijk aspect van de dierenbescherming.

Voor onze honden zijn allerlei vaccinatiestoffen beschikbaar. Tot voor kort werd meestal gewerkt met een ‘star’ schema – tegenwoordig wordt rekening gehouden met de individuele noodzaak voor het specifieke dier.

In combinatie met de jaarlijkse gezondheidscheck zou ook gekeken moeten worden naar het individuele vaccinatieprogramma van de volwassen hond.

Voor puppy's is er echter een aanbevolen schema – het gaat daarbij om de zogenaamde “basisimmunisatie”.

Op de leeftijd van

☛ 8 weken:

Parvorirose, hondenziekte, leptospirose, (HCC)

☛ 12 weken:

Parvorirose, hondenziekte, leptospirose, (HCC, hondsdelheid)

☛ 16 weken:

Parvorirose, hondenziekte, (HCC)

☛ 15 weken:

Parvorirose, hondenziekte, leptospirose, (HCC, evt. hondsdelheid)

Ga nadat uw pup bij u is komen wonen samen naar uw dierenarts. Laat de gezondheid van uw viervoeter onderzoeken.

Natuurlijk zijn er nog meer infectieziekten waartegen ingeënt kan worden. Uw dierenarts zal u daar graag over informeren.

Korte uitleg over de genoemde infectieziekten:

Hondenziekte (ziekte van Carré):

Het virus dat hondenziekte veroorzaakt is nauw verwant met het menselijke mazelenvirus en tast onder ander de slijmvlies aan van neus en keelholte, de hersenen of de darmen.

De dieren krijgen vaak last van longontsteking, darm- of hersenvliesontsteking.

Deze ziekte heeft zeer waarschijnlijk een dodelijk afloop.

Parvovirose:

De dieren steken elkaar aan door geïnfecteerde uitwerpselen. Ook is het mogelijk dat ze aangestoken worden via vuile schoenzolen, kleding, etc.

Het belangrijkste symptoom van parvovirose is een bloedende maag-darmontsteking. De slijmvliescellen van de darmen worden meestal volledig verwoest.

Leptospirose: (ziekte van Weil)

Deze bacteriën komen voor bij veel wilde dieren, huisdieren en vee en ook bij mensen. Ook water kan er mee geïnfecteerd zijn (vooral wanneer het warm, stilstaand of langzaam stromend is). Als de hond daarin zwemt of ervan drinkt kan hij geïnfecteerd worden. Meestal leidt het tot nieren- en leverfunctiestoornissen, begeleidt door inwendige bloedingen.

HCC:

Dit virus veroorzaakt leverontstekingen bij de hond. De dieren steken elkaar aan door geïnfecteerde uitwerpselen.

In Duitsland wordt deze infectieziekte nog maar zelden gediagnosticeerd – mogelijk als positief resultaat van een consequent uitgevoerd vaccinatieprogramma gedurende de afgelopen jaren.

Hondsdolheid:

Het virus wordt overgedragen via het speeksel van besmette dieren. Het kan tot 5 maanden duren voor de symptomen van de ziekte zichtbaar worden – dan volgen sterke storingen van het gehele centrale zenuwstelsel en de hersenen. Het duurt in de regel 1 tot 7 dagen tot de ziekte leidt tot de dood. In Duitsland is er sinds 2006 geen geval van hondsdolheid meer geweest. Dit is vrijwel zeker te danken aan het omvattende vaccinatieprogramma van de afgelopen decennia.

Voor andere ziektes waartegen vaccinatie mogelijk is, kunt u vragen bij uw dierenarts.

(Bron: „Leitlinie zur Impfung von Kleintieren“, Stand 12.12.2016 – StlKo Vet)

Puppy's en wormen

Een goede en serieuze hondenfokker begint op een leeftijd van 2 weken met het ontwormen tegen spoelwormen. Deze behandeling wordt in een ritme van 2 weken herhaald.

Meestal volgt dan de volgende ontworming wanneer de pup bij u is komen wonen en u voor het eerst met hem naar de dierenarts gaat (op een leeftijd van ca. 10 tot 14 weken).

Wilt u meer weten over wormen bij honden? Dit is een leuke officiële link van ESCCAP: <http://www.esccap.de/start/>

Tandwisseling

Hondenpuppy's worden – net als mensenbaby's – zonder tanden geboren.

De eerste melktanden breken door na ca. 3 - 6 weken. Tussen 4 en 7 maanden krijgt de pup zijn blijvende tanden. Dat kan vooral bij kleinere rassen soms tot problemen leiden: als de melktand niet vanzelf uitvalt, heeft de blijvende tand op die plek niet genoeg ruimte en gaat die scheef groeien. Ga in dat geval meteen met uw hond naar de dierenarts omdat wellicht de melktand getrokken moet worden. Het blijvende gebit bestaat uit 42 tanden (Het melkgebit bestaat uit 28 tanden).

Tijdens de tandwisseling hebben honden meer behoefte aan kauwen. Om uw meubels te sparen bevelen we aan uw hond kauwproducten te geven. Als uw hond in deze periode het droogvoer weigert, kan dat liggen aan lichte tandpijn.

Tip: week in dat geval het voer in water om het kauwen makkelijker te maken voor uw viervoeter.

Dierenartstraining en regelmatige gezondheidschecks

Om uzelf, uw hond en niet in de laatste plaats uw dierenarts het leven gemakkelijker te maken, moet u vroeg beginnen met het oefenen van het bezoek aan de dierenarts en algemene onderzoeksstappen. Wanneer u de volgende punten regelmatig oefent, kent uw puppy de procedure al en vindt het de onderzoeken bij de dierenarts niet meer zo vreemd en afschrikwekkend.

Bovendien hebt u zo ook regelmatig een gezondheidscheck.

- ☛ Zet de puppy bij voorkeur op een tafel.
- ☛ Oefen elke keer een klein deel van de behandeling en beloon hem voor zijn stilzitten met iets lekkers of door even met hem te spelen.

Belangrijk: Raadpleeg uw dierenarts wanneer u bij deze punten iets ongewoons opvalt of wanneer u zich onzeker voelt

Mondholte:

- ☛ Zijn de tanden onbeschadigd?
- ☛ Zijn er problemen bij de tandwisseling?
- ☛ Zitten er vreemde voorwerpen tussen de tanden?
- ☛ Ziet het tandvlees er mooi roze en glad en glanzend uit?

Oren:

- ☛ Zijn de oren van binnen heel vies?
 - ☛ Ruiken ze vies?
 - ☛ Zijn ze rood?
- Bij kleine vervuilingen kunt u de oren zelf voorzichtig schoonmaken met een vochtig wattenbolletje, bij het vermoeden van een oorontsteking of een

aantasting door parasieten, moet u de dierenarts opzoeken.

Ogen:

- ☛ Is er sprake van overmatige traanvorming?
 - ☛ Zijn de bindvliezen rood gekleurd?
- Kleine opeenhopingen traanvocht en vuil in de ooghoeken kunt u met een vochtige doek verwijderen.

Bewegingsapparaat:

- ☛ Oefen met uw puppy om te zorgen dat hij zijn poten en ledematen laat onderzoeken

Gebied rond de anus:

- ☛ Is het gebied rond de anus schoon of regelmatig/voortdurend vuil?
- ☛ Heeft uw hond vaak diarree?
- ☛ Likt uw puppy vaak zijn achterwerk?

Breng een bezoek aan de dierenarts wanneer u opvallende zaken ziet.

Koorts meten:

Ook dat kunt u oefenen: Gebruik een digitale thermometer en breng deze voorzichtig in de anus binnen. De normale temperatuur van een hond ligt bij 38 tot 39 °C, bij puppy's zijn waarden tot 39,5 °C normaal. Zowel hogere als lagere temperaturen kunnen duiden op een ziekte.

Castratie**Overwegingen bij een belangrijk onderwerp**

Het is de plicht van een verantwoordelijke hondenbezitter om goed na te denken over de castratie-ingreep, voor die wordt uitgevoerd – of niet.

De castratie van een reu of een teef moet altijd een individuele beslissing zijn. De ingreep vervangt nooit de opvoeding of het betrekken van een trainer, voor u besluit tot een hormonale ingreep. Er zijn vrijwel geen wetenschappelijk gegevens over het onderwerp 'castratie'.

Daarom moet u zich niet van de wijs laten brengen door getallen waar voor- of tegenstanders van castratie mee komen: die berusten uiteindelijk op praktische ervaringen van individuen.

Belangrijk is wel dat een castratie nooit uitgevoerd mag worden voor het einde van de groeifase, mits er geen geneeskundige redenen of groeistoornissen zijn. De hormonale ontwikkeling in de pubertijd is zo belangrijk voor de opbouw van de botten en voor het gedrag, dat dit proces niet verstoord mag worden.

Voor u beslist tot castratie kunt u overwegen – als er geen geneeskundige redenen zijn – of u eerst een niet-operatieve, hormonale ingreep wilt uitproberen. Ook deze hebben voor- en nadelen, waarover u informatie in moet winnen.

De hond is geen wolf

Voeding die past bij de soort in de loop der tijd

De hond is over een periode van vele tienduizenden jaren een trouwe, vierpotige metgezel en collega op het werk van de mens geworden. Door domesticatie en tot uiteindelijk doelgericht fokken is de hond zo veel veranderd dat men de verwantschap met de wolf nog nauwelijks. de gebitten zijn veranderd en de grootte sowieso, maar vooral de energiebehoefte van de honden verschilt volkomen van die van de wolf. De wolf legt in het wild dagelijks 50 kilometer of zelfs meer af, terwijl de wandeling van de gezinshond heel zelden meer dan zeven, acht kilometer bedraagt.

Domesticatie is een ingrijpend proces dat de genen verandert. Niet alleen omdat er geen enkele van de wolvensoorten meer rondlopen die oorspron-

kelijk gedomesticeerd werden. Tijdens de verandering van wolf naar hond is heel veel veranderd, zelfs de vachtgroei is in de loop van de domesticatie anders geworden. De hond is nog steeds verwant aan de wolf, maar intussen is het organisme van de beide zo verschillend dat de voedingspatronen niet meer met elkaar vergeleken zouden moeten worden.

Ook het verteringsmechanisme in intussen niet meer hetzelfde – zelfs de lengte van de darmen kan niet met elkaar worden vergeleken, want deze verschilt ook bij grote en kleine honden.

Evolutieresearch van de universiteit in Uppsala, Zweden, toont aan dat het voedingspatroon van honden gelijktijdig met de mens een evolutionaire ontwikkeling heeft doorgemaakt en veranderd is. Dat is geen wonder, want de hond leeft al duizenden jaren nauw samen met boeren van wie het menu voornamelijk uit granen en zetmeel bestond. De hond kan ze allebei uitstekend verteren en verdragen – in tegenstelling tot zijn oorspronkelijke familielid de wolf. De onderzoekers hebben uitgevonden dat honden koolhydraten en plantaardig voer duidelijk beter kunnen verteren dan de wolf. Want bij de hond werden 30 kopieën van het gen ontdekt, dat voor de afbraak van zetmeel in het verteringskanaal verantwoordelijk is, terwijl wolven daarentegen over slechts twee van deze genen beschikken. Een bepaalde variant van elk gen dat voor de verdere vertering van het zetmeel noodzakelijk is

vonden de wetenschappers zelfs alleen bij de hond.

De hond is – anders dan de wolf – daarom geenszins vooral een vleeseter. Een wolf zou op den duur niet kunnen overleven wanneer hij bijvoorbeeld van voeding zou moeten leven dat uit 50 % vlees en 50 % koolhydraten bestaat. Een hond kan dit – heel goed zelfs. Dit betekent in geen

geval dat u uw hond vanaf vandaag alleen nog rijstebrij mag geven. Het betekent wel dat evenwichtige, hoogwaardige voeding niet los gezien kan worden van een gematigde energieverzorging met weinig vet, een aangepast eiwitgehalte en een uitgebalanceerde verhouding van vlees, granen en groenten.

**DE EERSTE & ENIGE
HARTJESBROKKEN MET GAT**

HAPPY DOG
All you feed is love

IQ-9000376 • 01/2019

I you

Omdat liefde
door de
maag gaat

Onze hartvormige brokjes,
voor puppy's en jonge honden

Makkelijk te kauwen – makkelijk te verteren.

